

Mottagare
Socialnämnden

Mål och budget 2026-2028

Förslag till beslut

- Socialnämnden antar Mål och budget 2026-2028.
- Socialnämnden begär att regionfullmäktige tilldelar socialnämnden driftbudgetmedel enligt *Grundläggande behov av tillskott till driftbudgeten* samt *Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudget 2026*.
- Socialnämnden begär att regionfullmäktige tilldelar socialnämnden investeringsmedel enligt sammanställning Investeringsförslag 2026-2030

Sammanfattning

Socialförvaltningen föreslår inte några förändringar av nuvarande mål.

Socialförvaltningens ekonomi var inte riktigt i balans för 2024, bedömningen är att förvaltningen har ett förbättrat ekonomiskt läge 2025. Möjligheten att nå en ekonomi i balans försämrats dock av effektiviseringskravet på 17 mnkr.

Grundläggande behov av tillskott till driftbudgeten

De grundläggande förutsättningarna för att klara en ekonomi i balans framåt är att budgettillskott ges för:

- demografiska förändringar, från resursfördelningsmodell äldreomsorg
- ökade kostnader för löner och prioriterade grupper
- ökade kostnader för externa avtal 22,3 mnkr.

Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudgeten, i prioritetsordning

1. **Stödboende:** För att införa stödboende behövs 9,4 mnkr. Det finns ett stort behov av att inrätta stödboende idag och det är en förutsättning för att genomföra föreslagen lagstiftning runt skadligt bruk och beroende (samsjuklighetsutredningen).
2. **LSS-verksamhet:** För att finansiera LSS-verksamheten, som är en rättighetslagstiftning, behövs 45 mnkr för att nå en ekonomi i balans. För 2025 tillfördes 40 mnkr i budgettillskott vilket täcker del av kostnads- och volymökningarna bakåt i tiden. Under 2024 tillkom flera nya platser på bostad med särskild service, en kostnadsökning på över 30 mnkr per år. Att sänka kostnaderna kan gå i viss mån men verksamheten bedrivs redan i ett nationellt perspektiv med mycket låga kostnader.
3. **Avhopparverksamhet:** I de fall där behovet av avhopparverksamhet finns verkställs insatsen genom placering. Bedömning är att två

individer per år kan vara aktuella för denna insats. Budgettillskott behövs därför med cirka 2 mnkr.

4. **Hemsjukvården:** Om ansvaret för patienter med ansvarsövertag ska flyttas över från hälso- och sjukvårdsförvaltningen till hemsjukvården, måste tillräckligt med budgetmedel tillföras hemsjukvården. Bedömningen är att det behövs en utökad budgetram med 13 mnkr för att kunna finansiera uppdraget. Det blir en ökad volym framåt, med fler äldre som har behov av HSL-insatser, vilket också kräver mer resurser och en hållbar finansiering av hemsjukvården framåt.

Det är också kostnadsökningar till följd av ny socialtjänstlag, ökat och förändrat lokalbehov, kommunikationsplattform, allmänna kostnadsökningar och centrala beslut om friskvård och införande av Microsoft 365.

För **äldreomsorgen** väntas ett litet överskott för helåret, dock kommer det att bli svårt att få ihop ekonomin framåt. Behovet av insatser ökar i takt med åldrande befolkning. Detta ger ökade kostnader vilket ska finansieras av tillskottet från resursfördelningsmodellen, men effektiviseringskravet och de senaste årens besparingar har minskat tillskottet. I förlängningen finns risk för att det kommer att leda till besparingar för samtliga verksamheter.

Hemsjukvårdens ekonomi är i balans men det behövs budgettillskott för utökade uppdrag samt ökade behov framåt med allt fler äldre.

Det är fortsatt stora underskott för **LSS-verksamheten**, trots budgettillskott. Underskottet beror nu främst på ökade kostnader för placeringar. Det har varit ett uppdämt behov av insatsen bostad med särskild service LSS, och under 2024 tillkommit flera nya platser så att behoven av placering har kunnat tillgodoses.

Individ- och familjeomsorgens ekonomi är numera i princip i balans, efter flera års arbete med att ändra arbetssätt. Dock slår nationella prisökningar igenom, ett exempel är rejält ökad dygnskostnad för placeringar på statliga SiS-hem.

För att nå en ekonomi i balans måste socialförvaltningen fortsätta att arbeta med att sänka sjuktagen, arbeta med schemaläggning och bemanning efter behov samt ha god ekonomisk hushållning genom effektiva processer. Förvaltningen behöver också fortsätta att ha kontroll på externa avtal, detta förebygger också välfärdsbrott. Arbetet med att införa nya arbetssätt måste fortsätta. Arbetet med förebyggande insatser är viktigt, till exempel vad gäller anhörigstöd och barn och ungdomar som begår brott.

Ny eller förändrad lagstiftning ställer ofta krav på utökad verksamhet, så som att inrätta stödboende, arbeta med avhopparverksamhet samt arbeta med skyddat boende. Utökade uppdrag, till exempel som följd av förändrad lagstiftning, kan i regel inte finansieras inom befintlig budget. Det ekonomiska läget påverkas också av effektiviseringskrav, allmänna kostnadsökningar och osäkerhet kring statsbidrag.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att mål- och budgetskrivelse 2026-2028 följer anvisningarna från regionstyrelseförvaltningen och tjänar som underlag inför regionstyrelsens budgetberedning.

Bedömningen är att förvaltningen kan nå en ekonomi i balans framåt men det kräver budgettillskott samtidigt som det interna arbetet med att sänka kostnaderna måste fortsätta och ge planerad effekt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, Mål och budget 2026-2026, daterad 2025-03-17
Mål och budget 2026-2028, daterad 2025-03-20

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

RS registrator
RSF ekonomi och styrning
SOF Anna-Lena Gutedal, ekonomichef